

Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Mw. ir. C.E.G. van Gennip
Postbus 90801
2509 LV 'S-GRAVENHAGE

Datum
23 juni 2022

Kenmerk
[REDACTED]

Telefoon
[REDACTED]

Bijlage(n)

Onderwerp

Adviesverzoek op aanpassingen in de lagere regelgeving met betrekking tot de Wi2013

Geachte mevrouw Van Gennip,

Op 7 juni jl. ontving de VNG uw adviesverzoek over de aanpassingen in de lagere regelgeving met betrekking tot de Wet inburgering 2013 (Wi2013). Hierbij voldoen wij graag aan uw verzoek. In algemene zin steunen wij de richting van deze aanpassingen. De inspanningen om hardheden uit de Wi2013 aan te passen worden op prijs gesteld.

Ook de inhoudelijke wijziging voor de Wet inburgering 2021 (Wi2021) is ons inziens van toegevoegde waarde: deze sluit aan bij de uitgangspunten van de nieuwe inburgeringswet, waarin de menselijke maat de boventoon voert. De VNG pleit voor de menselijke maat en eenvoud van regelgeving. De aandacht voor de uitvoering heeft de VNG hoog in het vaandel. We vinden het belangrijk om steeds te toetsen of voorgenomen of aangepast beleid en regels in het belang van onze inwoners zijn. Daarbij vinden gemeenten het van belang dat het beleid voor al hun inwoners uitlegbaar is. Tot slot ziet de VNG een aantal punten in de aanpassingen die kunnen worden aangescherpt. Hieronder zullen wij de punten benoemen. Wanneer onderstaande punten worden aangepast, kan de VNG de aanpassingen in de lagere regelgeving steunen.

Overgangsrecht Wi2013

De VNG stelt op prijs dat er versoepelingen zijn voor ontheffingsmogelijkheden voor moeilijk leerbare jongeren onder de Wi2013, onder andere door in het reguliere onderwijs gevolgde lessen Nederlandse taal en kennis van de Nederlandse samenleving mee te laten tellen voor ontheffing. Onder de Wi2021 is dit helaas niet mogelijk voor jongeren die wanneer zij de Z-route volgen een inspanningsverplichting hebben van 800 uur. Dit is omdat de scholen niet in bezit zijn van een Blik op Werk-Keurmerk. De VNG pleit er voor dat SZW kijkt of het meetellen van het taalonderwijs op praktijkonderwijs mogelijk is voor de inburgeringsplicht onder de Wi2021.

De VNG is tevreden dat een ontheffing op basis van Aantoonbaar Geleverde Inzet (AGI) onder andere mogelijk wordt via een door DUO afgenomen leerbaarheidstoets. De VNG vindt echter dat het aantal examenpogingen (minimaal vier keer) om via de andere route een AGI-ontheffing te krijgen te hoog is. Dit kost veel tijd en middelen, maar doet bovenal veel met het zelfbeeld van de inburgeraar, waarbij men minimaal vier keer opnieuw het gevoel van falen beleeft. De VNG stelt voor dat één examenpoging per onderdeel voldoende is. In het kader van ontheffing ziet de VNG tevens graag dat de kosten voor een medisch advies ook worden vergoed wanneer de ontheffing op medische gronden niet wordt toegekend. Het enkel terugbetalen bij toekenning vormt een enorme belemmering voor hen die wel in aanmerking zouden komen, maar bang zijn dat het advies negatief uitvalt en dat zij opdraaien voor de volledige kosten.

De VNG pleit er tevens voor dat de versoepeling voor statushouders onder de Wi2013, zoals kwijtschelding DUO-lening, wordt gelijk getrokken voor inburgeraars met een verblijfsvergunning op humanitaire gronden.

Verlenging van de Inburgeringstermijn onder de Wi2021

De VNG juicht toe dat het volgen van een niet-vrijstellende opleiding een grond voor verlenging van de inburgeringstermijn biedt. Dit verkleint het risico dat jongeren hun opleiding afbreken vanwege onzekerheid over het tijdig kunnen voldoen aan de inburgeringsplicht. Er wordt terecht opgemerkt dat het afbreken van een opleiding leidt tot een onderbroken leerlijn en kan daarmee leiden tot het niet benutten van het volledig leerpotentieel van deze (kwetsbare) jongeren. De VNG pleit voor een ambtshalve verlenging door DUO bij niet-vrijstellende opleidingen. Deze moeilijk leerbare (en vaak) jongere statushouders verplichten de verlenging zelf aan te vragen lijkt het een onnodig belastend en administratief proces voor een toch al kwetsbare groep. DUO ontvangt immers al de gegevens over inschrijving, het diploma of voortijdige uitschrijving.

De VNG wil tevens dat de verlenging van een inburgeringstermijn ook mogelijk is wanneer iemand een niet-Nederlandstalige opleiding volgt, bijvoorbeeld een Engelstalige master of een opleiding aan een internationale school. Voor deze groep geldt ook dat het afbreken van een opleiding, om tijdig te kunnen voldoen aan de inburgeringsplicht, leidt tot onbenutte leerpotentie en verminderde kansen op de arbeidsmarkt. Zodoende stelt de VNG dat het volgen van deze opleidingen tevens een grond voor verlenging van de inburgeringstermijn moet bieden.

Daaraan verbonden is de vraag wat er in zulke gevallen opgenomen moet worden in het PIP en de brede intake. Voor gemeenten is het momenteel onduidelijk wat er in het PIP moet worden opgenomen wanneer een inburgeraar een vrijstelling krijgt van de inburgeringsplicht om eerst zijn of haar (niet-vrijstellende) opleiding af te maken. Het vaststellen van de leerroute in het PIP is wettelijk verplicht, maar het is zeer lastig om te bepalen welke route het meest passend is wanneer deze inburgeraars pas aan de leerroute beginnen na het afronden van hun opleiding. Ook de afname van de leerbaarheidstoets is ongewenst voorafgaand aan het volgen van de opleiding. Dit tezamen brengt veel onduidelijkheid en verwarring voor de inburgeraar mee. De VNG pleit voor eenvoud en uitlegbaarheid en daarom voor de mogelijkheid om de afname van de leerbaarheidstoets en het vaststellen van de leerroute te laten plaatsvinden na het afronden van de (niet-vrijstellende) opleiding.

Gewijzigde start van de tienweken voor vaststellen PIP (gezins- en overige migranten)

Het is prettig dat de termijn van 10 weken voor de gezinsmigrant is verduidelijkt. Er zijn echter situaties waarbij de PIP termijn van 10 weken ook bij asielstatushouders tot een knelpunt leidt. Dit is

bijvoorbeeld van toepassing bij Retuvo's (regionale tussenvoorzieningen) die in omvang toenemen en waarbij nog geen sprake is van huisvesting, of opname in een ziekenhuis of tijdelijk verblijf in het buitenland. De VNG ziet graag de mogelijkheid om de PIP-termijn te kunnen verlengen wanneer om aantoonbare en niet-verwijtbare redenen de intake activiteiten nog niet kunnen plaatsvinden.

Tot slot

Over de nadere uitwerking van deze wetswijziging gaat de VNG graag met het ministerie van SZW in gesprek. Dit past bij het lerend stelsel dat we met elkaar vormgeven, om te komen tot een uitvoerbaar en betaalbaar inburgeringsstelsel van hoge kwaliteit.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. (Leonard) Geluk
Algemeen directeur